

Temna stran

Polet, PERNE Ana, 15.09.2005

»Galerija« je nastala v okviru njunega sodelovanja pri pripravi in izvedbi AGON-a, neformalnega programa za izobraževanje, raziskavo in samorazvoj scenskih umetnosti, delujočega pod okriljem Zavoda EN-KNAP. Predstava je rezultat lanskega dela v okviru AGON-R, veje programa, namenjene raziskavi.

Eden konstitutivnih uprizoritvenih elementov, na katerega se je proces raziskovanja posebej osredotočil, je tudi besedilo, a ne takšno, kot se pojavlja v dramskem gledališču. Pri »Galeriji« gre za dialog z enim izmed del Heinerja Müllerja – Strojem Hamletom, nastalim konec sedemdesetih let kot radikalna dekonstrukcija klasičnega Shakespearovega besedila. Temu se v podnaslovu (Hommage à Hamletmaschine) predstava tudi pokloni, pravzaprav že sam naslov pripada dramatikovemu besedilu: je v tretjem izmed njegovih petih delov, ki ga je avtor poimenoval Scherzo. A ta iz glasbenega repertoarja izhajajoča oznaka ne narekuje običajne vrste hitrega tempa in veselega značaja. Ples, resda, a ples smrti. Izhajajoč iz Müllerjevega besedila, torej, hkrati pa kot prodor v osrčje določenega vidika sodobne stvarnosti slika »Galerija« podobo temačnega univerzuma. V ta namen so ustvarjalci oder Kosovelove dvorane Cankarjevega doma dodatno zatemnili s črno stensko zaveso, kar gledalcu, ki v prostor vstopa skozi ozek koridor, vzbuja občutek skritosti. Druga pomembna dimenzija je svetloba, saj oblikovanje Jake Šimenca ohranja stalno mrakobnost, v kateri se premišljeno naseljuje zvočna podoba, ki jo sestavljajo zvočna kompozicija Hanne Preuss in songi skupine The Chweger.

Nasprotje med utirjenim in izstopajočim še razsežneje podaja koreografija. Sedmerica plesalcev, poleg avtoric še Leja Jurišič, Matej Kejžar, Jelena Rusjan, Milan Tomášik in Irena Tomažin, izvede v skrbno razdeljene dele strukturirano predstavo zelo natančno tudi zato, da bi poudarila delovanje in omejenost človeškega mehanizma. V njem prej ali slej razpade kakšen od členov: tako se na določenem mestu plesalka izvije odrskemu dogajanju, se obrne k občinstvu in se čedalje bolj zavzeto plazi po njegovih vrstah.

Prikazi izmenjujočega se podrejanja, navzoči že od samega začetka, ki pa ostajajo ves čas pod kontrolo, se tik pred koncem preobrnejo: le eden nadvlada, ko mrhovinasto zbere ležeča telesa na kup in si (po opravljenem delu) prižge cigareto. Sklepni pogled verjetno ne bi mogel biti bolj temačen.